

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 115/2021
08.04.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца Националне службе за запошљавање, Дирекција РЈ из Београда, против туженог АА из ..., ради дуга, одлучујући о сукобу месне надлежности између Првог основног суда у Београду и Основног суда у Лесковцу, на седници одржаној 08.04.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овом предмету, **МЕСНО ЈЕ НАДЛЕЖАН** Основни суд у Лесковцу.

Образложење

Основни суд у Лесковцу, решењем Ипв. Ив 25/20 од 21.07.2020. године, усвојио је приговор извршног дужника, сада туженог АА, изјављена на решење о извршењу тог суда И.Ив 768/19 од 22.11.2019. године (став први изреке). Ставио је ван снаге део решења којим су одређени средство и предмет извршења у односу на извршног дужника, сада туженог АА, укинуо спроведене радње у односу на њега (став други изреке). Одлучио је да по правноснажности решења поступак у односу на извршног дужника, сада туженог АА, настави као по приговору против платног налога (став трећи изреке) и да се списи предмета уступе парничном одељењу Првог основног суда у Београду на даљи поступак (став четврти изреке). У образложењу је указао, да је против решења о извршењу тог суда И.Ив 768/19 од 22.11.2019. године, извршни дужник, сада тужени АА је изјавио приговор, којим је оспорио потраживање и истакао приговор застарелости потраживања, који је по оцени тог суда материјално-правне природе, о коме суд не може расправљати у извршном поступку, већ у парничном поступку, те применом одредби члана 92. и 93. Закона о извршењу и обезбеђењу и члана 65. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци.

Први основни суд у Београду, није прихватио месну надлежност, већ је уз допис П 34989/20 од 26.02.2021. године, списе предмета доставио Врховном касационом суду, ради одлучивања о сукобу месне надлежности. У образложењу је указао, да се у конкретној ситуацији не ради о искључивој месној надлежности, да тужени приликом изјављивања приговора против решења о извршењу није истакао и приговор месне ненадлежности, због чега сматра да није месно надлежан за даље поступање у предмету.

Врховни касациони суд је одлучујући о сукобу месне надлежности на основу одредбе члана 22. став 1. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11, 49/13 – УС, 74/13 - УС, 55/14, 87/18 и 18/20), а у вези одредбе члана 30. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 116/08, 104/09, 101/10, 31/11, 78/11, 101/11, 101/13, 40/15, 106/15, 13/16, 108/16, 113/17, 65/18 - УС, 87/18 и 88/18 - УС), утврдио да је за поступање у овом предмету месно надлежан Основни суд у Лесковцу.

Иницијални акт, предлог за извршење на основу веродостојне исправе (менице ...) је 20.11.2019. године примљен у Основном суду у Лесковцу. Тужилац, као извршни поверилац је у истом између осталог предложио да се донесе решење којим би се обавезали извршни дужници АА (сада тужени) и ББ из ..., да извршном повериоцу (сада тужиоцу) на основу наведене менице, која је 10.11.2011. године издата у Београду, солидарно плате на име дуга износ од 342.837,14 динара, са законском затезном каматом од 19.11.2019. године до исплате, као и трошкове извршења. Између осталог је и предложено да се у случају спора по веродостојној исправи списи предмета доставе месно надлежном Првом основном суду у Београду, чија је месна надлежност уговорена чланом 7. Уговора о додели субвенција за samozапосљавање од 10.11.2011. године по основу кога је приложена меница издата и авалирана и да одређење месне надлежности Првог основног суда у Београду извршни поверилац врши на основу члана 59. ЗПП и члана 111. Закона о меницама и то по месту плаћања. Уз предлог је приложен Уговор о додели субвенција за samozапосљавање од 10.11.2011. године, закључен између тужиоца и туженог, којим је предвиђено, да су уговорне стране сагласне да све евентуалне међусобне спорове који проистекну из овог уговора решавају споразумно и да се у противном уговора надлежност суда у Београду (члан 7. уговора). Уз уговор је приложена и фотокопија сопствене менице где је констатовано „признајем без протеста“ испод тога А (А1) А . На истој је као трасант означен Б (Б1) Б из ..., ... и на полеђини менице, констатовано „уместо мени, платите по наредби Националне службе за запосљавање Крагујевац, Светозара Марковића 37“.

Основни суд у Лесковцу, решењем о извршењу Ив 768/19 од 22.11.2019. године, одредио је предложено извршење и одмерио трошкове повериоцу у износу од 5.552,00 динара.

Одредбом члана 462. став 1. ЗПП је прописано, да, суд може по службеној дужности да се огласи месно ненадлежним најкасније до издавања платног налога. Одредбом став 2. овог члана, да, тужени може да истакне приговор месне ненадлежности само у приговору против платног налога.

Одредбом члана 463. став 1. ЗПП је прописано, да, ако се суд после издавања платног налога огласи стварно ненадлежним, укинуће платни налог и по правноснажности решења о ненадлежности уступиће предмет надлежном суду. Одредбом става 2. овог члана да, ако суд после издавања платног налога утврди да је месно ненадлежан, неће укинути платни налог, него ће по правноснажности решења којим се огласио ненадлежним да уступи предмет надлежном суду.

Одредбом члана 62. став 4. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС“ бр. 106/15, 106/16 – аутентично тумачење и 113/17 – аутентично тумачење, без измена Закона о извршењу и обезбеђењу – „Службени гласник РС“ бр. 54/19 од 26.07.2019. године, који се примењује од 01.01.2020. године, с обзиром на то

да је предлог за извршење примљен од стране Основног суда у Лесковцу 20.11.2019. године), је прописано да, ако су странке закључиле споразум о месној надлежности, извршни поверилац може тражити у предлогу за извршење да се, ако поступак буде настављен као по приговору против платног налога, настави пред судом који је надлежан по споразуму о месној надлежности. Извршни поверилац дужан је да уз предлог приложи споразум о месној надлежности. Одредбом члана 93. став 2. Закона о извршењу и обезбеђењу је прописано да, ако усвоји приговор, веће ставља ван снаге део решења којим су одређени средство и предмет извршења и укида спроведене радње. После правноснажности решења о усвајању приговора поступак се даље наставља као по приговору против платног налога, а ако суд за то није стварно или месно надлежан, списи предмета одмах се достављају надлежном суду.

Одредбом члана 59. ЗПП је прописано, да, за суђење у споровима имаоца менице или чека против потписника, поред суда опште надлежности, надлежан је и суд места плаћања.

Одредбом члана 111. Закона о меници („Службени лист ФНРЈ“ број 104/46, „Службени лист СФРЈ“ бр. 16/65, 54/70, 57/89 и „Службени лист СРЈ“ бр. 46/96) је прописано да, за спорове који се покрећу на основу тужбе имаоца менице против њених потписника надлежан је и суд на чијем се подручју налази место плаћања.

У конкретној ситуацији споразум о месној надлежности из приложеног уговора није одређен у погледу ког суда, с обзиром на то да одредбом члана 3. став 1. тачка 4, 5. и 6. Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава („Службени гласник РС“ број 101/13), за територију градских општина у Београду, основана три суда (Први, Други и Трећи основни суд у Београду). Дакле, како постоји споразум само о надлежности суда у Београду у случају спора, а не и ког суда, то исти не производи правно дејство.

Стога је, за даље поступање у овом предмету месно надлежан Основни суд у Лесковцу, с обзиром на то да се за тај суд тужилац определио подношењем предлога за извршење на основу веродостојне исправе, имајући у виду и да у конкретној ситуацији није прописана искључива месна надлежност, да тужени као извршни дужник није изјавио приговор месне ненадлежности и да наведени споразум о месној надлежности не производи правно дејство.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 22. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић